

NEMZETKÖZI AKNAMENTESÍTÉSI KONFERENCIÁN SZERZETT TAPASZTALATOK

Nemes József mk. alezredes, hadműveleti főtitest
MH Szárazföldi Vezérkar, Műszaki Főnökség

1998. július 1-2. között, a németországi Karlsruhe-ban Nemzetközi Korszerű Aknamentesítési Technológiák c. szakértői tanácskozást szerveztek. A Magyar Köztársaság Külügyminisztériuma kezdeményezésére, az MH SZFVK MŰF javaslata alapján két fő szakértő (Nemes József mk.alezredes - MH SZFVK és Tóth József mk.alezredes HM HTI) vett részt. A konferencia előkészítésben, lebonyolításában az alábbi tapasztalatok születtek :

1.) A felkészülés tapasztalatai :

Az 1998. június 24.-én vett feladat értelmezése után rendkívül rövid idő állt rendelkezésre a megfelelő személyek kiválasztására, az utazás előkészítésére. Az operatív együttműködésnek köszönhetően a HM NATO Főosztály, a HM NKKPI illetékesei és más szervezetek képviselőinek bevonásával, a kiutazást kellő időben megelőzően valamennyi feltétel megteremtődött a részvételhez.

A meghívóban jelzett négy különböző munkacsoportból a hazai viszonyokat leginkább érintő 2. és 3. munkacsoport tevékenységét tartottuk elsődlegesnek.

Ezek :

- 2.WG - Meglévő aknamentesítő eszközök alkalmazási korlátai
- 3.WG - Aknafelderítő eszközök alkalmazási lehetőségei

A szervezésre rendelkezésre álló idő rövidege és így a kései jelentkezés miatt, a tervezett három fő szakértő helyett, a konferencián résztvevők számbeli korlátai következtében csak két főt tudtak fogadni és a kért 3. helyett, az 1. munkacsoportban biztosítottak munkalehetőséget. Ennek a munkacsoportnak a témája :

1.WG - Aknamentesítési feladatok szervezési kérdései.

Ezen szakcsoport tevékenysége sem érdektelen az esetleg hasonló feladatok előtt álló honvédség előtt.

2.) A konferencia tapasztalatai :

a.) A konferencia szervesen illeszkedett az "ottawai folyamat" néven ismert, a témával foglalkozó, globális jellegű problémakörbe. Súlyához méltóan megfelelő figyelemben és támogatásban részesült. A megnyitóján Dr.Klaus Klinkel képviselte a német külügyminisztériumot. A korábbi tevékenységek értékelése és a konferencia feladatának meghatározása után lehetőségünk volt egy szakkiállítás megtekintésére is. A kiállítók között több, speciális a bennünket konkrétan érdeklő gyártó is megjelentette termékeit, bemutatta eljárásait, nyilvánosságra hozta tapasztalatait.

Összességében megállapítható, hogy amennyiben a Magyar Köztársaság, akár a Magyar Honvédség erőivel, akár más szervezetek révén részt kíván vállalni a világ bármely aknaszennyezett területén a mentesítési feladatokból, úgy azt a humanitáriánus elszántságon túl, gazdasági szempontból is meg kell fontolni. A konferencián érzékelhető volt egyfajta konkurencia harc a mentesítési feladatok elnyeréséért üzleti szempontból. Különböző utalásokból érzékelhető volt, hogy több helyütt átfedés mutatkozik az aknagyártók, a forgalmazók (a felhasználásban érdekeltek) és a mentesítésben üzletet látók között, tehát erre a "piacra" betörni komoly gazdasági harcot is jelent.

Ami a gyakorlati tapasztalatokat illeti, a bemutatott és megvitatott eszközök nem elsősorban harcászati jellegű berendezések, hanem a harccselekményeket követő, "békés" rendezési időszakban alkalmazható, nagyhatékonyságú, a közvetlen emberi részvételt az aknamentesítésben minél jobban kiküszöbölő eszközök. A látott különböző típusú és működési elvű, éles elaknásított területeken már a gyakorlatban is bevált eszközök közül egy sem volt 100 %-os eredményt nyújtó. Ezért a konferencia egyik fő mondanivalója ebben a témában:

- csak a komplex mentesítési módszerek hozhatnak megfelelő és végleges eredményt ;
- a módszerek közül az elsődlegességet mindig az adott körülmények határozzák meg;
- a módszerek kiválasztásánál fontos szerepet kap a gazdaságosság;

b.) A munkacsoportok tevékenysége

Valamennyi munkacsoport párhuzamosan végezte feladatát. Az előadásokat és vitát követően ajánlásokat fogadtak el, melyet a konferencia végén a munkacsoport vezetők ismertettek és adtak közre.

c.) Dokumentumok

A konferencián kiadott és a szakkiállításon gyűjtött anyagok, okmányok, ismertetőik és emlékeztetőik összegyűjtött formában az MH SZFVK MÜF-ségen, a HTI dokumentumtárában kutatás és feldolgozás céljából megtekinthetők.

Ezek :

- A konferencia plenáris ülésének vitaindító és megnyitó hozzászólások anyagai
- A munkacsoportok ajánlásai
- A konferencia elnökének összegző záróbeszéde

- A Space Applikacions Institut elektronikus kiadványa az aknaközpontban nyilvántartott adatokról és technológiákról (CD)
- Különböző mentesítési, kutatási, nyilvántartási és egyéb eszközökről, anyagokról szóló ismertető, kiadványok

3.) Javaslatok.

A konferencián gyűjtött információkat és ajánlásokat az alábbi területeken javasoljuk feldolgozni :

1. A megismert eszközök, részben vagy egészében miként illeszthetők be honvédség eszköztárába. (Konkrétan : adott feladatcsoporthoz, milyen meglévő eszköz esetleges beszerzése szükséges)
2. A hazai kutatások fejlesztési irányaira miként hathatnak a szerzett tapasztalatok. (Konkrétan: a meglévő eszközrendszer milyen hazai fejlesztésű berendezésekkel egészíthető ki)
3. Melyek a kapcsolódási pontok a témával összefüggő, meglévő információs rendszerhez. (Konkrétan : amennyiben rész kívánunk vállalni az aknamentesítési feladatokból, célszerű információ felhasználóként és információ szolgáltatóként kapcsolódni az erre specializálódott európai szervezethez)
4. Amennyiben továbbra fennáll az érdeklődés e témakör iránt, célszerű kellő időben megkezdeni a felkészülést a későbbi szakértői konferenciákra, hogy érdekeink megfelelően képviselve legyenek és szükség szerint konkrétan is megnyilvánulhassanak.
5. A szerzett tapasztalatokat kamatoztatni a harcászati jellegű aknamentesítési feladatok tervezésénél, technikai biztosításánál, korszerűsítésénél.

4.) Illusztrációk

FFG "Aknatörő" berendezése

HYDREMA "Kalapácsos" 910 MCV aknamentesítő gépe